

NECİP FAZIL KISAKÜREK BİYOĞRAFI

GİRİŞ

Ahmet Necip Fazıl Kısakürek

(26 Mayıs 1904, İstanbul - 25 Mayıs 1983, İstanbul),

Necip Fazıl, 24 yaşındayken yayımladığı ikinci şiir kitabı *Kaldırımlar* ile tanınmış ve *Kaldırımlar Şairi* lakabıyla anılmıştır. 1934 yılına kadar sadece şair olarak tanınmış ve o devirde Türk basınının merkezi olan Bâb-ı Âli'nin önde gelen isimleri arasında yer almıştır.

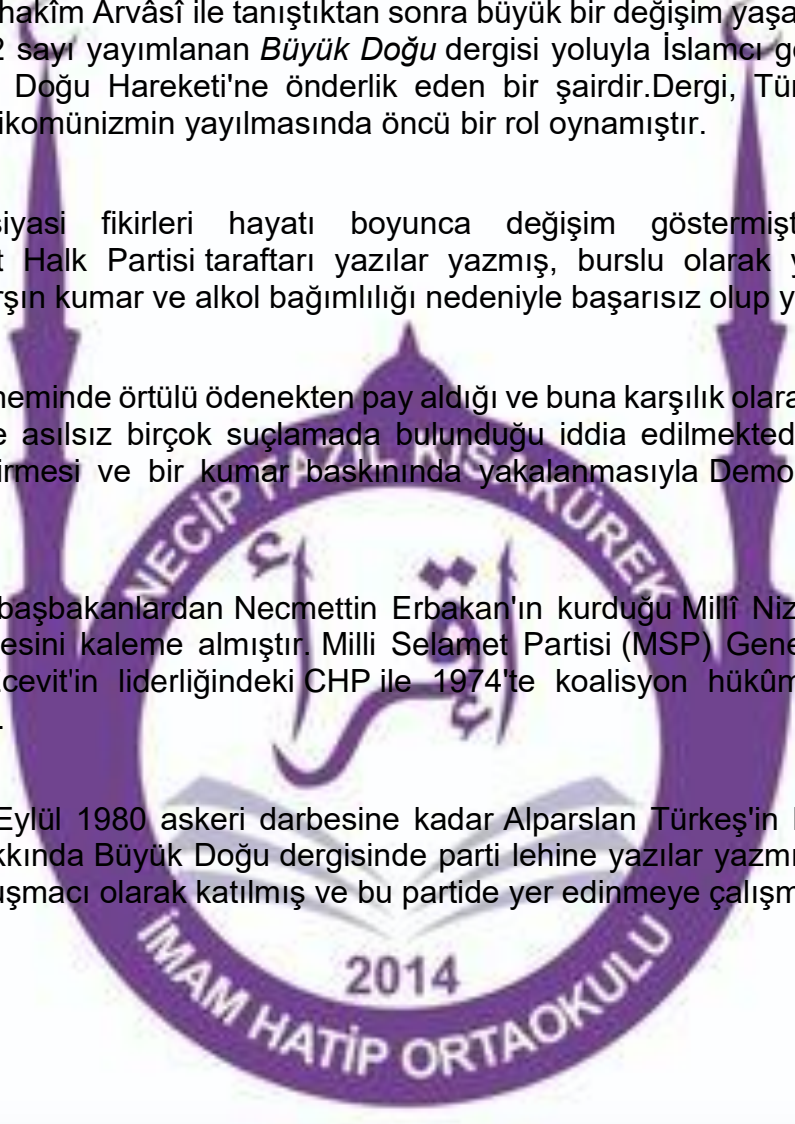
1934 yılında Abdülhakîm Arvâsî ile tanıştıktan sonra büyük bir değişim yaşayan Kısakürek, 1943-1978 arasında 512 sayı yayımlanan *Büyük Doğu* dergisi yoluyla İslamcı görüşlerini kamuoyuna duyuran ve Büyük Doğu Hareketi'ne önderlik eden bir şairdir. Dergi, Türkiye'de Büyük Doğu Hareketi'nin ve antikomünizmin yayılmasında öncü bir rol oynamıştır.

Necip Fazıl'ın siyasi fikirleri hayatı boyunca değişim göstermiştir. Gençliğinde bir dönem Cumhuriyet Halk Partisi taraftarı yazılar yazmış, burslu olarak yurt dışına okumaya gönderilmesine karşın kumar ve alkol bağımlılığı nedeniyle başarısız olup yurda geri dönmüştür.

Demokrat Parti döneminde örtülü ödenekten pay aldığı ve buna karşılık olarak tek parti yönetimine karşı kayıksız ve asılsız birçok suçlamada bulunduğu iddia edilmektedir. Demokrat Parti'nin kendisine sırt çevirmesi ve bir kumar baskınında yakalanmasıyla Demokrat Parti ile yollarını ayırmıştır.

1970 yılında eski başbakanlardan Necmettin Erbakan'ın kurduğu Millî Nizam Partisi'nin (MNP) kuruluş beyannamesini kaleme almıştır. Milli Selamet Partisi (MSP) Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Bülent Ecevit'in liderliğindeki CHP ile 1974'te koalisyon hükûmeti kurunca MSP'ye desteğini kesmiştir.

1977 yılından 12 Eylül 1980 askeri darbesine kadar Alparslan Türkeş'in lideri olduğu Milliyetçi Hareket Partisi hakkında *Büyük Doğu* dergisinde parti lehine yazılar yazmış, parti mitinglerinde, kongrelerinde konuşmacı olarak katılmış ve bu partide yer edinmeye çalışmıştır.

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1.Yaşamı	4
1.1 Ailesi ve çocukluk yılları	4
1.2.Bahriye Mektebi	5
1.3 Darilfünnun yılları	6
1.4 Paris yılları	6
1.5 1934 yılına kadar yaşamı	7
1.6 1934-1943 yılları arasındaki yaşamı	8
1.7 1943-1949 yılları arasındaki yaşamı.....	9
1.8 Büyük Doğu Cemiyeti.....	10
1.9 1960'tan sonraki yaşamı	12
2.Çalışmaları	13
3.Vasiyeti	14
4.Siyasi Fikirleri	15
5.Eleştiriler	16
5.1 Fikir Değişimleri	16
6.Kaynakça	18

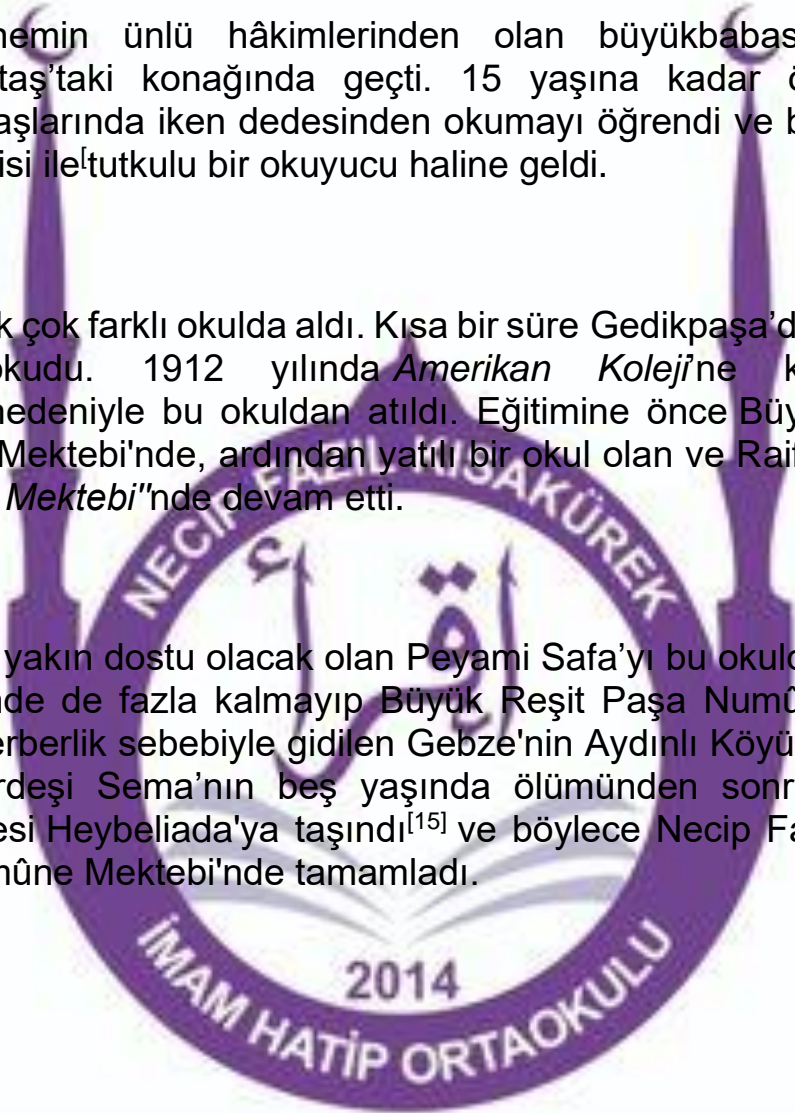
Ailesi ve çocukluk yılları

1904 yılında İstanbul'da Maraşlı bir ailenin oğlu olarak dünyaya geldi. Babası o sırada hukuk öğrencisi olan ve daha sonraki yıllarda Bursa'da âzâ mülazımlığı, Gebze savcılığı ve Kadıköy hâkimliği görevlerinde bulunan hukukçu Abdülbaki Fazıl Bey, annesi Girit ensarlarından bir ailenin kızı olan Mediha Hanım'dır. Ailenin tek çocuğu idi. Ailesi ona "Ahmet Necip" adını verdi. Necip adını, babasının büyükbabası Necip Efendi'den aldı.

Çocukluğu dönemin ünlü hâkimlerinden olan büyükbabası Mehmet Hilmi Bey'in Çemberlitaş'taki konağında geçti. 15 yaşına kadar önemli hastalıklar geçirdi.^[14] 4-5 yaşlarında iken dedesinden okumayı öğrendi ve büyükannesi Zafer Hanım'ın da etkisi ile tutkulu bir okuyucu haline geldi.

İlköğrenimini pek çok farklı okulda aldı. Kısa bir süre Gedikpaşa'daki Fransız Frerler Mektebi'nde okudu. 1912 yılında *Amerikan Koleji*'ne kaydedildi ancak yaramazlıkları nedeniyle bu okuldan atıldı. Eğitimine önce Büyükdere'deki Emin Efendi Mahalle Mektebi'nde, ardından yatılı bir okul olan ve Raif Ogan'ın yönettiği "*Rehber-i İttihat Mektebi*"nde devam etti.

Sonraki yıllarda yakın dostu olacak olan Peyami Safa'yı bu okulda tanıdı. Rehber-i İttihat Mektebi'nde de fazla kalmayıp Büyük Reşit Paşa Numûne Mektebi'ne ve daha sonra seferberlik sebebiyle gidilen Gebze'nin Aydınlı Köyü'nün ilk mektebine yazıldı. Kız kardeşi Sema'nın beş yaşında ölümünden sonra annesi vereme yakalanınca ailesi Heybeliada'ya taşındı^[15] ve böylece Necip Fazıl ilk öğrenimini, Heybeliada Numûne Mektebi'nde tamamladı.

Bahriye Mektebi

1916 yılında, *Mekteb-i Fünûn-u Bahriye-i Şâhâne*'ye (bugünkü adı ile Deniz Harp Okulu) imtihanla girdi. Üç yıl öğrenim gördüğü bu okulda Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Hamdi Akseki, Hamdullah Suphi Tanrıöver gibi tanınmış isimler görev yapmaktaydı. Türk şiir ve düşünce hayatının Necip Fazıl'a göre zıt kutbunda yer alacak olan Nâzım Hikmet Ran aynı okulda iki sınıf üstte öğrenciydi.

Necip Fazıl, Bahriye Mektebi'ndeki (Deniz Harp Okulu) öğrencilik döneminde şiirle ilgilenmeye başladı, tek nüsha biçiminde ve elle yazılmış olan "*Nihal*" isminde haftalık bir dergi çıkararak ilk yayıncılık faaliyetine başladı. Okulda iyi derece İngilizce öğrenerek Lord Byron, Oscar Wilde, William Shakespeare gibi Batılı yazarların eserlerini orijinal dilinde okuma olanağını buldu. Ahmet Necip olan adının "Necip Fazıl" olması bu okulda gerçekleşti.

Bahriye Mektebi'nde üç yıllık öğrenimini tamamladıktan sonra ilave edilen dördüncü sınıfı bitirmedi ve okuldan ayrıldı.

İstanbul'un işgali sırasında annesi ile birlikte Erzurum'daki dayısının yanına giden Necip Fazıl, bu arada henüz genç yaşta olan babasını kaybetti.^[14]

Darülfünun yılları

İstanbul Darülfünûnu Hukuk Fakültesi'nde yükseköğrenimine başladı ve ardından Edebiyat Medresesi Felsefe Şubesi'ne girdi. Bu okulda Ahmet Haşim, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Faruk Nafiz, Ahmet Kutsi gibi dönemin ünlü edebiyatçıları ile tanıştı. Yakup Kadri ve arkadaşlarının çıkardığı *Yeni Mecmua* dergisinde ilk şiirleri yayımlandı.

Lise ve darülfünun öğrencileri arasından eğitim hayatını devam ettirmek üzere Avrupa ülkelerine gönderilecek ilk grubu belirlemek için 1924 yılında Maarif Vekâleti'nin açtığı sınavda gösterdiği başarı sonucu, üniversitedeki eğitimini resmen tamamlamış sayıldı ve Paris'e gönderildi.

Paris yılları

Sorbonne Koleji Felsefe Bölümü'ne girdi (1924). Bu okulda sezgici ve mistik filozof Henri Bergson ile tanıştı. Paris'te bohem bir yaşam sürdü, kumar oynamaya başladı. Öyle ki bu dönemde alkol ve kumara bağlılığından dolayı kaldığı evin kirasını bile ödeyemediği olmuştu. Bir yılın sonunda başarısızlığından dolayı bursu kesildi ve yurda dönmek zorunda kaldı.

1934 yılına kadar yaşamı

Paris'teki bohem hayatına bir süre İstanbul'da da devam etti. 1925'te ilk şiir kitabı "Örümcek Ağ"nı bastırdı. O yıllarda yeni bir meslek olan bankacılık alanında çalıştı. Bir Hollanda bankası olan "Bahr-i Sefit Bankası"nda başladığı bankacılığa Osmanlı Bankası'nda devam etti. Kısa sürede Ceyhan, İstanbul, Giresun şubelerinde çalıştı. 1928 yılında ikinci şiir kitabı olan "Kaldırımlar" yayımlandı. Kitap büyük bir ilgi ve hayranlık topladı.

1929 yazının sonlarına doğru gittiği Ankara'da, Türkiye İş Bankası'na "Umum Muhasebe şefi" olarak girdi. Bu kurumda 9 yıl çalışmış ve müfettişliğe kadar yükselmiştir. Ankara'daki yaşamı sırasında siyasal elit ve aydınlar ile yakın ilişki kurdu^[14], Falih Rıfki ve Yakup Kadri ile sürekli birlikte idi.

1931-1933 arasında askerlik yaptı. Askerlik hayatının 6 ayı boyunca Taşkişla'nın 5. Alayının Zâbit kütasında neferlik, öbür 6 ayı boyunca Harbiye'de İhtiyat Zâbit Mektebi'nde öğrencilik ve bir altı ay da aynı yerde subaylık yaptı.

Askerliğini yaptıktan sonra Ankara'ya döndü. Üçüncü şiir kitabı "Ben ve Ötesi"nin yayınlanmasından sonra ününün zirvesine ulaştı. Dergilerdeki hikâye yazılarını "Birkaç Hikâye Birkaç Tahlii" adlı kitapta topladı.

Bu arada kumar düşkünlüğünden kurtulamamıştı. Arkadaşı gazeteci ve radyo spikeri Eşref şefik Atabey hastalandığında, ilaç alması için verdiği parayı kumarda kaybedip eve sabah eli boş döndüğü de olmuştur.

1934-1943 yılları arasındaki yaşam

1934 tarihi, Necip Fazıl biyografisinde bir dönüm noktası oldu. O yıl, bir Nakşî şeyhi olan Abdülhakîm Arvâsî ile tanıştı. Abdülhakîm Arvâsî ile Eyüpsultan Camii'nden Pierre Loti tesislerine uzanan yol üzerinde yer alan Kaşgari Murtaza Efendi Cami'ndeki sohbetleri sayesinde ciddi bir fikir ve zihniyet dönüşümü yaşadı. Abdülhakîm Arvâsî ile tanışmasını kendisine milat kabul eden Necip Fazıl'ın şiirlerinde bu tanışmadan sonra tasavvufi düşüncenin izleri görülmeye başladı.

Arvâsî ile tanışmasından sonra yaşadığı derin fikir değişiminin ardından hayatının yeni dönemindeki ilk önemli eseri olan “*Tohum*” adlı tiyatro oyununu yazdı (1935). İslamcılık ve Türklük vurgusunun ön planda olduğu eser, Muhsin Ertuğrul tarafından İstanbul Şehir Tiyatroları'nda sahnelendi. Oyun, sanat çevrelerinden büyük ilgi gördüğü hâlde halkın ilgisini çekmedi.

1936'da bir kültür-sanat dergisi olan “*Ağaç Mecmuası*”nı çıkarmaya başladı. İlk sayısı 14 Mart 1936'da Ankara'da çıkarılan dergi, ilk altı sayıdan sonra İstanbul'da çıkarılmaya başladı. Dergi, spiritüalist özelliklere sahipti ve Ahmet Hamdi Tanpınar, Cahit Sıtkı Tarancı gibi önemli edebiyatçılardan dergiye katkı sağlanmaktaydı. Büyük ölçüde Türkiye İş Bankası tarafından finanse edilen derginin yayın hayatı 16 sayı sürdü.

1937 yılında tamamladığı “*Bir Adam Yaratmak*” adlı piyesi ilk defa 1937-38 tiyatro sezonunda, İstanbul Şehir Tiyatroları'nda Muhsin Ertuğrul tarafından sahneye kondu ve büyük ilgi topladı.¹ Eser, insanın ve aklın güçsüzlüğünü ortaya koymakta ve pozitivizmi, kuru akılcılığı reddetmektedir.

1938 yılı başlarında yeni bir millî marş yazılması için “*Ulus*” gazetesinin açtığı yarışma ile ilgili olarak kendisine yapılan teklifi benimsedi ancak yarışmanın iptali şartını öne sürmüştü. Bu şartı hemen kabul edildi ve böylece “*Büyük Doğu Marşı*” şiirini yazdı. Şiire verdiği “*Büyük Doğu*” adı, daha sonra çıkaracağı derginin adı oldu.

1938 sonbaharında bankacılıktan ayrılan Necip Fazıl, “*Haber*” gazetesine girerek gazeteciliğe başladı. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından atandığı Ankara Devlet Yüksek Konservatuvarı'nda öğretim üyeliğini kısa süre sonra bıraktı ve kendisine İstanbul'da bir görev verilmesini istedi. Güzel Sanatlar Akademisi'nin Yüksek Mimarî kısmına atanan Necip Fazıl, Robert Kolej'de edebiyat öğretmenliği yaptı.

1943-1949 yılları arasındaki yaşamı

Necip Fazıl Kısakürek, 1943 yılından itibaren siyasal tavrını ve Türk modernleşmesine eleştirisini ortaya koyan faaliyetlerine başlamıştır. Muhalefet anlayışını ifade eden araç, 17 Eylül 1943 günü ilk sayısını çıkardığı “*Büyük Doğu*” dergisidir.^[14] Büyük Doğu, o dönemde çıkarılan tek İslamcı dergidir.^[14] Başlangıçta dönemin ünlü isimlerinin yazılarının da yer aldığı dergide daha sonra değişik takma adlarla Necip Fazıl’ın yazdığı yazılar egemen olmuştur. Necip Fazıl’ın takma isimlerinden bazıları şunlardır: *B.A.B, İstanbul Çocuğu, BÜYÜK DOĞU, Fa, Tenkitçi, N.F.K., ?, Ne-Mu, Ahmet Abdülbaki, Abdinin Kölesi, HA.A.KA, Adıdeğmez, Bankacı, Be-De, Prof. Ş. Ü., Dilci, İstanbullu, Muhbir, Dedektif X Bir...*

Dergi, ilk olarak 1943 yılının Aralık ayında “*dinî neşriyat yapmak ve rejimi beğenmemek*” gerekçesi ile birkaç aylığına kapatılırken Necip Fazıl, Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimari bölümündeki işinden kovuldu. Dergi, Şubat’ta tekrar yayımlandı ancak “*rejime itaatsizliği teşvik*” suçlamasıyla Mayıs 1944’te Bakanlar Kurulu kararıyla kapatıldı. Gerekçe, “*Allah’a itaat etmeyene itaat edilmez*” hadisinin tek parti yönetimini işaret ettiğine inanılmasıydı. Necip Fazıl, ikinci defa ikinci askerliğe sevk edilerek Eğirdir’e sürüldü.

2 Kasım 1945’te Büyük Doğu’yu yeniden çıkarmaya başladı. Dergide artık daha çok dinî yazılara yer veriliyordu ve yazıların çoğu, “*Adıdeğmez*” mahlasını kullanan kendisinin kaleminden çıkmaktaydı. Dergisinin üst üste birkaç kez kapatılmasından sonra radikalleşen Necip Fazıl, 4 Aralık 1945 günü gerçekleşen Tan baskını sırasında Vakit Yurdu denilen binanın penceresinden olayları izledi ve kendisine sevgi gösterisi yaparak binanın önünden geçen gençleri alkışladı.

Büyük Doğu, 13 Aralık 1946 tarihli sayıdaki yazısı nedeniyle tekrar kapatıldı. Necip Fazıl, dergide tefrika edilmeye başlamış olan “*Sır*” isimli piyesinden dolayı “*milleti kanlı ihtilale teşvik*” suçlamasıyla mahkemeye çıkarıldı.

1947 baharında Büyük Doğu’yu yeniden çıkarmaya başladı. 6 Haziran’da Rıza Tevfik’e ait “*Abdülhamîd’in Ruhaniyetinden İstimda*” başlıklı bir şiirin yayımlanması sebebiyle dergi mahkeme kararıyla tekrar kapatılırken Necip Fazıl tutuklandı. Derginin sahibi görünen eşi Neslihan Hanım ile birlikte “*Padişahlık Propagandası Yapmak - Türklüğe ve Türk Milletine Hakareet*”ten yargılanan şair, 1 ay 3 gün tutuklu kaldıktan sonra beraat etti. Bu tarihten sonra dergide sadece İslamcılığı öven yazılar değil; Yahudilik, Masonluk, komünizm düşmanlığı içeren yazılar yayımlandı.

1947 yılı içinde “*Sabır Taşı*” piyesi “C.H.P. Sanat Mükâfâtı”na layık görülse de jürinin verdiği karar parti’nin genel idare kurulu tarafından iptal edildi.^[13] Aynı yıl, Büyük Doğu’nun çıkmadığı bir dönemde “*Borazan*” adlı mizah dergisini üç sayı çıkaran Necip Fazıl, hakkındaki beraat kararı 1948 yılında Temyiz Mahkemesi tarafından bozulunca geçimini sağlamak için evindeki tüm eşyaları satmak zorunda kaldı.

Büyük Doğu Cemiyeti

Sanatçı, 28 Haziran 1949'da *Büyük Doğu Cemiyeti*'ni kurdu. Başkanı olduğu dernekte başkan yardımcısı Cevat Rifat Atilhan ve genel sekreter Abdurrahim Rahmi Zapsu idi.^[24] 1950'de derneğin ilk şubesi Kayseri'de açıldı. Necip Fazıl, Kayseri'deki açılıştan İstanbul'a döndükten sonra bir yazısı nedeniyle tutuklandı; "Türklüğe hakaret davası"nda verilmiş beraat kararı nisan ayında temyiz mahkemesi tarafından bozdurulunca eşi Neslihan Hanım ile birlikte hapse girdi.

1950 Genel Seçimleri'nden sonra seçimden zaferle çıkan Demokrat Parti'nin çıkardığı af yasasıyla hapisnedenen tahliye edilen ilk kişi olarak 15 Temmuz'da serbest kaldı. 18 Ağustos 1950'de Büyük Doğu'yu yeniden çıkarmaya başladı. Necip Fazıl, dergide Adnan Menderes'e açık mektuplar yayınlayarak partiyi İslam ekseninde geliştirmesini önermekteydi. O yıl Büyük Doğu Cemiyeti'nin Tavşanlı, Kütahya, Afyon, Soma, Malatya, Diyarbakır şubelerini açtı.

22 Mart 1951 tarihinde "*Kumarhane Baskını*" olarak anılan olay gerçekleşti. Beyoğlu'nda bir kumarhaneye düzenlenen baskında yakalanan Necip Fazıl, bu olay nedeniyle 18 saat karakolda tutuldu. O dönemki açıklamalarında röportaj yapmak üzere kumarhanede olduğunu ifade eden, daha sonraki yıllarda ise Büyük Doğu'yu koruma için bir adam tutmak üzere orada olduğunu açıklayan Necip Fazıl'a göre bu olay Demokrat Parti'nin bir komplosudur.

30 Mart 1951'de dergisinin 54. sayısını çıkardı. Ancak dergi henüz bayilere dağıtılmadan hakkında toplatılma kararı çıktı. Bu sayıda yer alan imzasız bir yazısı nedeniyle tutuklanan Necip Fazıl, 19 gün tutuklu kaldı. 9 ay 12 günlük mahkûmiyet kararı çıkınca mahkûmiyetini dört ay erteletti, ardından hastaneden 3 aylık bir tecil raporu aldı.

Büyük Doğu Cemiyeti

Necip Fazıl, başkanı olduğu Büyük Doğu Cemiyeti'ni ani bir kararla 26 Mayıs 1951'de feshetti. Örtülü ödenekten aldığı paraya karşılık cemiyeti kapattığı iddia edilir.^[15] Kurmayı düşündüğü Büyük Doğu Partisi'nin ana nizamnamesini 15 Haziran 1951'de *Büyük Doğu* dergisinde yayımladı. Öngördüğü düzende CHP'nin Altı Ok'una karşılık Büyük Doğu'nun *Dokuz Umde'si*, Millî Şef'e karşılık İslâmi bir yüce olan "*Başyüce*" vardı.

Programa göre faiz, dans, heykel, zina, fuhuş, kumar, içki, her türlü keyif verici maddenin yasak olduğu, suçluların kısas yöntemi ile cezalandırılacağı bir ülke yaratılacaktı. Necip Fazıl, Haziran 1951'de dergiye ara verdi. Son sayıda "*Müslüman Türklerin günlük gazetesi çıkacak*" haberini verdi. *Günlük Büyük Doğu Gazetesi* 16 Kasım 1951'de yayına başladı.

Necip Fazıl'ın 1951'deki mahkûmiyet kararı ile ilgili hastaneden aldığı tecil raporunun süresinin dolduğu sırada 22 Mayıs 1952'de "*Malatya Hadisesi*" meydana geldi. O gün *Vatan* gazetesinin sahibi ve başyazarı Ahmet Emin Yalman Malatya'da bir suikast teşebbüsü ile yaralanmıştı. Necip Fazıl, Hüseyin Üzmez'i azmettirmekle suçlandı. Şair, "*Taammüden katle teşvik ve azmettirmek, katle teşebbüs fiilini medih ve istihsal eylemek*" suçlaması ile tutuklanıp Malatya'ya sevk edildi.

1951'deki mahkûmiyeti sebebiyle 9 ay 12 günlük hapis cezasını çekerken "*Maskenizi Yırıyorum*" başlıklı bir broşür yayımlayarak 1943'ten beri başına gelenlerin ve Malatya Hadisesi ile ilgili yaşananların geniş bir muhasebesini yaptı (11 Aralık 1952). Malatya Hadisesi davası hâlen devam etmekte olduğundan 1951 mahkûmiyeti ile ilgili cezası dolduktan sonra bir süre daha tutuklu kaldı. Malatya Davası'ndan suçsuz bulununca 16 Aralık 1953'te serbest kaldı.

1957'de çeşitli davalardan gecikmiş cezaları nedeniyle 8 ay 4 gün daha hapis yattı.

1958'de, Türkiye Jokey Kulübü'nün ısmarlamasıyla "*At'a Senfoni*" adlı bir eser kaleme aldı.

1960 darbesinden sonra 6 Haziran'da evinden alınan Necip Fazıl, 4,5 ay Balmumcu Garnizonu'nda tutuldu. Basın Affı nedeniyle tahliye edilse de Atatürk'e hakaret suçu içerdiği iddia edilen bir yazısı nedeniyle mahkûmiyet kararı o Balmumcu'da iken kesinleştiği için, tahliye edildiği gün tekrar tutuklandı ve Toptaşı Cezaevi'ne sevk edildi. 1 yıl 65 günlük cezayı doldurduktan sonra 18 Aralık 1961'de serbest kaldı.

1960'tan sonraki yaşamı

Serbest kaldıktan sonra, önce Yeni İstiklal, sonra Son Posta adlı gazetede yazarlığa başladı. 1963-1964'te Türkiye'nin çeşitli yerlerinde konferanslar verdi. 1965'te "b.d. Fikir Kulübü"nü kurdu. Konferanslar serisini ve günlük yazılarını sürdürdü; bazı eserlerini gazetelerde tefrika etti.

1973 yılında Hacca gitti. O yıl oğlu Mehmet'e "Büyük Doğu Yayinevi"ni kurdurdu.^[13] "Esselâm" isimli manzum eserinden başlayarak daha evvel çeşitli yayınevlerince basılmış eserlerinin düzenli yayınına başladı. 23 Kasım 1975'te Millî Türk Talebe Birliği tarafından, Mücadelesinin 40. Yılı münasebetiyle bir "Jübile" tertiplendi. 1976'da, dergi-kitap şeklinde, 1980 yılına kadar 13 sayı sürecek "Rapor" adlı dergiyi, 1978'de de "Son Devre: Büyük Doğu" dergisini çıkardı.

26 Mayıs 1980'de Türk Edebiyat Vakfı tarafından "Şairler Sultanı" ve 1982 yılında yayımlanan "Batı Tefekkürü ve İslâm Tasavvufu" isimli eseri münasebetiyle de "Yılın Fikir ve Sanat Adamı" seçildi.

Eserleri ile ünlenmeye devam eden usta edebiyatçı Bir Adam Yaratmak adlı piyesindeki olay örgüsü ve diyalogların derinliği bakımından büyük ilgi görür ve Türk Shakespeare olarak anılmaya başlar.

"İman ve İslâm Atlası" adlı eserini yazmak için 1981 yılında Erenköy'deki evinde odasına kapandı. Yeni bir parti kurmak üzere bulunan Turgut Özal'ı sık sık odasına kabul etti, tavsiyelerde bulundu.

Atatürk aleyhinde işlenen suçlar hakkındaki kanuna aykırı fiilinden dolayı 8 Temmuz 1981 tarihinde Atatürk'ün manevi şahsına hakaret suçundan hüküm giydi. Karar, Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından onaylandı.^[30] Davaya konu olan "Vatan Haini Değil, Büyük Vatan Dostu Sultan Vahidüddin" adlı kitabın herhangi bir suç unsuru teşkil etmediği mahkemenin atadığı bilirkişi tarafından rapor edilmişse de Necip Fazıl "Atatürk'e hakaret etmeye meyilli olmak" gerekçesiyle mahkûm edildi.

25 Mayıs 1983'te evinde hayatını kaybetti. Cenazesi, Eyüp Sultan Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Çalışmaları

12 yaşında şiire başlayan Necip Fazıl'ın ilk şiir kitabı 17 yaşında iken yayımlandı ve şiirleri Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı'nın ders kitaplarında okutuldu. Genç yaşta yazdığı tiyatro eserleri, dönemin tiyatrolarında aylarca kapalı gişe sahnelendi.

Paris dönüşü yayımladığı *Örümcek Ağı* ve *Kaldırımlar* adlı şiir kitapları onu çok genç yaşta ünlü yaptı. Henüz otuz yaşına basmadan çıkardığı yeni şiir kitabı "*Ben ve Ötesi*" (1932) ile takdir toplamayı sürdürdü. Birçok kişi tarafından da çok sevilen şair, "Üstat Necip Fazıl Kısakürek" olarak anılmaya başlandı.

Necip Fazıl, 1934 yılında Nakşî şeyhi Abdülhakîm Arvâsî ile tanıştıktan sonra İslami kimliği ile öne çıkmaya başladı. Bu dönemde, hemen tümünde üstün bir ahlak felsefesinin savunulduğu tiyatro eserlerini birbiri ardına kaleme aldı. *Tohum*, *Para*, *Bir Adam Yaratmak*, *Nam-ı Diğer Parmaksız Salih* gibi piyesleri büyük ilgi gördü. *Cinnet Mustatili* adlı eserinde hapishane anıları yer alır.

Sık sık kapatılan veya toplatılan Büyük Doğu'nun çıkmadığı sürelerde günlük fıkra ve yazılarını Ortadoğu, SonPosta, Milliyet, MilliGazete, HerGün ve Tercüman gazetelerinde yayımladı.

Vasiyeti

Vasiyetinin bir kısmı:

*Fikir ve duyguda vasiyete lüzum görmüyorum. Bu bahiste bütün eserlerim, her kelime, cümle, mısra ve topyekûn ifade tarzım vasiyettir. Eğer bu kamusluk bütünü tek ve minicik bir daire içinde toplamak gerekirse söylenecek söz "Allah ve Resulü'nden, başka her şey hiç ve batıl." demekten ibarettir.

*Beni, ayrıca hususi vasiyetimde gösterdiğim gibi, İslamî usullerin en incelerine riayetle gömünüz! Burada, umumi vasiyette de belirtilmesi gereken bir noktaya dokunmalıyım.

*Cenazeme çiçek ve bando mızıka gönderecek makam ve şahıslara uzaklığımız ve kimsenin böyle bir zahmete girişmeyeceği malum... Fakat bu hususta bir muziplik zuhur edecek olursa, ne yapılmak gerektiği de beni sevenlerce malum... Çiçekler çamura ve bando yüz geri koğuşuna.

Çile şiirindeki şu satırlar vasiyetini teyit eder niteliktedir:

Son günüm olmasın çelengim top arabam

Beni alıp götürsün tam dört inanmış adam

Siyasi Fikirleri

1934 yılında dahil olduğu Nakşibendilik tarikatından sonra ülkedeki siyasi gelişmelerle ilgili değerlendirmelerde bulunmaya başladı. 1943 yılından sonra çıkardığı *Büyük Doğu* dergisinde yazdıklarıyla 1945 yılındaki Tan Gazetesi Baskını, 1952 yılında Malatya'da gerçekleşen Ahmet Emin Yalman suikast girişimi öncesi Yalman'ı hedef alan yazılar yazmış; Komünist Rusya'ya karşı ABD lehine yazılar yazmıştır.

Bu dönemde fikirleri Millî Türk Talebe Birliği'ndeki gençler tarafından sahiplenilmiştir.

Soğuk Savaş döneminde Türkiye'de antikomünizm akımının öncülerinden olmuştur. Ayrıca dünya bakışı çerçevesinde yakın tarihi de yorumlamış ve bu yönde resmî tarihin alternatifi olarak, *Vahdettin: Vatan Haini Değil Büyük Vatan Dostu* gibi kitaplarla tarih yazımına da girişmiştir.

Eleştiriler

Necip Fazıl'ın düşünce örgüsü din, tasavvuf ve mistisizm ekseninde gelişmiş ve fikrî mücadelesini bu çerçevede sürdürmüştür. Fikir ve inançlarını yaymak için kullandığı çok sayıda edebî araç yanında yayın hayatına da girerek kendi medyasını oluşturma çabasına girmiş ve bunun için Demokrat Parti iktidarının imkânlarını kullanmak istemiştir.

Demokrat Parti iktidarının başvekili Adnan Menderes'e yazdığı yardım mektubu¹ ve Demokrat Parti'den aldığı 147.000 liralık örtülü ödenek desteği Yassıda yargılamalarına da konu olmuştur. Tarihçi Ayşe Hür hayatı boyunca devam eden bağımlılığına işaret ederek Necip Fazıl'ın örtülü ödenekten para talep etmesini "kumar bağımlılığı" ile ilişkilendirir.

Fikir Değişimleri

Necip Fazıl Kısakürek'in hayatı, kendi anlatımına göre, 1934 yılında Nakşibendi şeyhi Abdülhakîm Arvâsî ile tanışmasıyla değişmiş ve genel olarak ülkücü ve İslamcı bir çizgide sürmüştür de, farklı yönetim dönemlerinde yazdığı yazı, kitap ve mektuplar, fikir farklılıkları göstermektedir.^[43] Gerek kendisinin, gerek arkadaşlarının yazdıklarına ve anı kitaplarına göre değişimlerinin en keskininin 1940 yılında olduğu ileri sürülür.

1940 yılında CHP'den milletvekili olmayı istemiş ancak kabul edilmemiştir. Kısakürek'in 1940 yılından itibaren değişimini yazar Mîna Urgan "Bir Dinozorun Anıları" kitabında detaylarıyla yazmıştır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhurbaşkanlığı döneminde ve ölümünden sonra Kemalist görüşte sayısız yazısı olan Necip Fazıl, İsmet İnönü döneminin özellikle 1943 yılı sonrasında İnönü ve cumhuriyet rejimine karşı görüşler savunmuştur. İnönü ve CHP'yi din düşmanlığıyla suçlamaya başlamış, Cumhuriyet rejimini ise Batı hayranlığıyla eş tutmuş, daha önce eleştirdiği rejim karşıtlarıyla aynı dili kullanmaya başlamıştır.

1950 genel seçimleri öncesinde yoğun biçimde Demokrat Parti karşıtı görüşlerini paylaşırken, Demokrat Parti iktidara geldikten bir süre sonra Demokrat Parti yanlısı olmuştur. Örneğin henüz 12 Aralık 1950 tarihli Büyük Doğu dergisindeki yazısında, Atatürk'ün cumhurbaşkanlığında geçen cumhuriyetin ilk 15 yılı hakkındaki eleştirilerini iyice sertleştirmiştir.

Fikir Değişimleri

Necip Fazıl Kısakürek, 50'li yıllarda Adnan Menderes'e defalarca mektup yazarak para istemiş, "*Benim yaptığımı yapanlara hükümetler ve rejimler servetlerini ve nimetlerini yağdırır*" demiştir. Demokrat Parti'ye verdiği hizmetler karşılığında maddi destek istediği mektuplardan birinde, acınacak halde olduğunu ve intihar edebileceğini de yazmıştır.

Yassıda duruşmalarında açıklandığına göre 1950-1960 yılları arasında Kısakürek'e örtülü ödenekten 147.000 TL ödenmiştir. Bu dönemde yazdığı "*Benim Gözümünden Menderes*" kitabında Menderes'e köle olmaktan şeref duyduğunu bile yazmıştır.

Örneğin Menemen Olayı için, 1 ve 5 Ocak 1931 tarihli Hâkimiyet-i Milliye gazetelerinde hükümet lehine, hattâ çok daha sertlik yanlısı yazılar yazarken, 1969 tarihli "*Son Devrin Din Mazlumları*" kitabında tam tersi görüşlerini kaleme almıştır.

Tarihsel revizyonizm yaparken en radikal görüşleri ileri sürmüştür. 31 Mart Vakası'nın masonlar ve İttihatçıların ortak planı olduğunu, ayaklanmayı bastıran Hareket Ordusu'nun "*şuursuzlar sürüsü*" olduğunu, Şeyh Said'in devlete isyanının isyan değil dindar bir Müslüman'ın dinsizlerle mücadelesi olduğunu, sadece şapka giymediği için idam edilenlere son kez "*Şapka giyiyor musunuz, giymiyor musunuz?*" diye sorulup kabul etmeyince asıldıklarını, Kurtuluş Savaşı'nda Kuvâ-yi Milliye karşıtı İskilipli Âtîf Hoca'nın vatan haini olmayıp Şapka Kanunu'na karşı çıktığı için idam edildiğini, Dersim İsyanı'nın bir Müslüman katliamı olduğunu, II. Abdülhamid'in akıl hastası denilerek tımarhaneye kapatıldığını, Said Nursî'nin büyük bir alim olduğunu ve işkence gördüğünü iddia etmiştir. VI. Mehmed Vahdettin'in Kurtuluş Savaşı'na karşı olmayıp mücadeleyi başlatması için Mustafa Kemal'e 40 bin altın verdiğini de iddia etmiştir.

Kaynakça

[Necip Fazıl Kısakürek - Vikipedi \(wikipedia.org\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Necip_Fazıl_Kısakürek)

